

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مرکز تحقیقات بیماریهای دهان و دندان کرمان

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه:

جهت دریافت درجه دکترا دندانپزشکی

عنوان:

بررسی اثر خمیر مخاط چسب گیاه مرزه و مقایسه آن با بتامتازون بر روی روند بهبود
و درمان استوماتیت آفتی عود کننده - مطالعه کارآزمایی بالینی - ۱۳۹۶

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر مریم السادات هاشمی پور

پژوهش و نگارش:

آرمیتا ثمره فکری

شماره پایان نامه: ۱۰۸۸

سال تحصیلی: ۹۶-۹۷

چکیده فارسی

مقدمه: اثر بخشی گیاهان دارویی از جمله مرزه بر روی بیماری‌های مختلف و عوارض کم آن‌ها در مطالعات بسیاری تایید شده است. بنابراین با توجه به شیوع بالای زخم‌های دهانی و عوارض آن‌ها بر کیفیت زندگی فرد و نیز خواص مفید گیاه مرزه بر آن شدیم تا در این تحقیق به بررسی اثر خمیر مخاط چسب گیاه مرزه و مقایسه آن با بتامتازون بر روی روند بهبود و درمان استوماتیت آفتی عود کننده بپردازیم.

مواد و روش‌ها: این مطالعه یک مطالعه کارآزمایی بالینی تصادفی دو سویه کور است. جامعه آماری در این مطالعه افراد داوطلب مراجعه کننده به دانشکده دندانپزشکی در سال ۱۳۹۶ بودند که سابقه عارضه آفت دهانی را داشتند. از این جامعه ۴۵ نفر از افراد که به صورت تصادفی انتخاب شدند، جمعیت مورد مطالعه را تشکیل دادند. این افراد به صورت تصادفی در ۳ گروه بتامتازون، گیاه مرزه و گروه شاهد قرار گرفتند (۱۵ نفر در هر گروه). ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل فرم اطلاعات دموگرافیک، معیار Greer و همکاران برای اندازه‌گیری میزان اریتم و اگزودای زخم استفاده شدند و همچنین سه شاخص Efficacy Indices (EI)، Marked Improvement Rate (MIR)، Improvement Rate (IR) بررسی و محاسبه شدند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۱ و از آزمون‌های آماری t-test، Mann-Whitney و مجذور کای استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه در مورد کاهش درد نشان داد که گروه بتامتازون نسبت به گروه مرزه در روزهای چهارم و ششم دارای Improvement Rate و Efficacy Index

بیشتری بود و اختلاف معنی داری در این زمینه وجود داشت. در مورد زمان قطع سوزش پس از شروع درمان، بتامتازون نسبت به خمیر مخاط چسب حاوی گیاه مرزه ($P=0.04$) و خمیر نسبت به گروه شاهد با اختلاف معنی داری ($P=0.01$) بهتر عمل کرده است. در گروه بتامتازون نسبت به گروه مرزه هاله اریتماتوز کمتر و اگزودای کمتری مشاهده گردید ($P=0.03$). در مورد اندازه زخم در روزهای چهارم و ششم Efficacy Index و Improvement Rate گروه بتامتازون بیشتر از گروه مرزه بوده است و اختلاف معنی داری در این زمینه وجود داشت ($P=0.001$). در کل بتامتازون بهتر از گیاه مرزه و گیاه مرزه بهتر از گروه شاهد عمل کرده است.

نتیجه گیری: از آنجایی که مطالعات در زمینه تاثیر این گیاه بر روی زخم های دهانی بسیار محدود است و با توجه به نتایج این مطالعه که، اثرات قابل ملاحظه آن در بهبود زخم های دهانی را نشان داد، به نظر می رسد که نیاز به مطالعات بیشتر و گسترده تری است.

کلید واژه ها: استوماتیت آفتی عود کننده، بتامتازون، مخاط چسب، مرزه، درد، سوزش

Abstract

Introduction: The efficacy of medicinal herbs, such as Satureja on various diseases and their low side effects, has been confirmed in many studies. Therefore, in view of the high prevalence of oral ulcers and their complications on the quality of life of patients and the beneficial effects of herb medicine, we decided to study the Effect of mucoadhesive (Savory and Ghelyum Plant) and its Comparison with Betamethasone on Recurrent Aphthous Stomatitis

Materials and Methods: This study was a randomized double-blinded clinical trial. The statistical population of this study was volunteers referring to dental clinics in Kerman in 1396 who had a history of RAS. Of this community, 45 individuals were randomly selected and formed sample groups. They were randomly assigned into 3 groups of betamethasone, Mucoadhesive and the Control group (15 in each group). Data collection tools including demographic data form, Greer et al.'s criteria for measuring the rate of erythema and ulcer exudate, and three indices including 1) Efficacy Indices (EI), 2) Marked Improvement Rate (MIR) , and 3) Improvement Rate (IR) were used. Data were analyzed by SPSS version 21 using Mann-Whitney, t-test, and Chi-squared test.

Results: The results of the study on pain relief showed that the betamethasone group was higher in EI and IR on the 4th and 6th day than the Mucoadhesive group, and there was a significant difference in this regard. Regarding the period of burning after the start of treatment, Betamethasone was significantly better than the Mucoadhesive (Savory and Ghelyum Plant) ($P=0.04$) and the Mucoadhesive compared to the Control group ($P=0.01$). The Betamethasone group had less erythematous halo and less exudate than the Mucoadhesive group. ($P=0.03$).

Concerning the size of the ulcer on the 4th and 6th days, the Betamethasone group was higher in EI and IR than the Mucoadhesive group and there was a significant difference ($P=0.001$). All in all, Betamethasone was better than the Mucoadhesive, and Mucoadhesive was better than the Control group.

Conclusions: Since studies on the effect of this plant on oral ulcers are very limited, and according to the results of this study, which showed significant effects on oral ulcers, it seems that more and more studies are needed.

Keywords: recurrent aphthous stomatitis, betamethasone, *satureja hortensis*, Mucoadhesive, pain, burning.

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده دندانپزشکی

« صورتجلسه دفاع از پایان نامه تحصیلی »

با تاییدات خداوند متعال جلسه دفاع از پایان نامه آرمیتا ثمره فکری دریافت درجه دکترای حرفه ای در رشته دندانپزشکی تحت عنوان

"بررسی اثر خمیر مخاط چسب گیاه مرزه و مقایسه آن با بتامتازون بر روی روند بهبود و درمان استوماتیت

آفتی عودکننده - مطالعه کارآزمایی بالینی ۱۳۹۶ "

در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی به تاریخ ۹۷/۶/۱۱ برگزار گردید. هیات داوران که قبلا پایان نامه ایشان را مطالعه

نموده اند، پس از شنیدن دفاعیات و پرسشهای لازم از ایشان نتیجه را به شرح زیر اعلام می کنند. پایان نامه در وضع فعلی مورد

قبول است و نامبرده بانمره ۱۹/۷۲ امتیاز عالی را دریافت نموده است

امضاء	نام و نام خانوادگی:	هیات داوران
	دکتر مریم السادات هاشمی پور	استاد راهنما
	دکتر ملوک ترابی	نماینده معاونت پژوهشی
	دکتر زهرا عطایی	اساتید مدعو
		دکتر محمدرضا زارعی
		دکتر نادر نوایی
		دکتر الهام عباس زاده
		دکتر گلی چمنی

مراتب فوق مورد تایید است

رئیس دانشکده دندانپزشکی

دکتر علی اسکندری زاده

